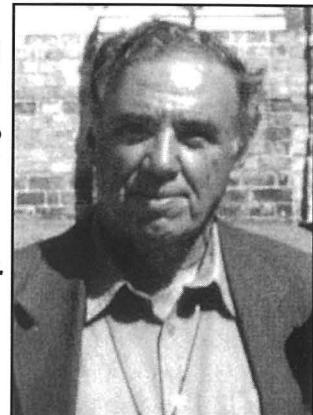

Mitt Sena ilu Ĝużeppi De Piro

Habib ta' Nies il-Qrendi

Ġie Kkonsagrat Sacerdot

minn Patri Alexander Bonnici O.F.M. Conv.

Ir-Rabta mal-Qrendi

Meta n-Nobbli Ursola u Alessandro De Piro taw it-twelid lill-iben tagħhom li huma semmew Ĝużeppi, ir-rabta tal-familja mal-Qrendi kienet digħà bdiet. Il-familja kellha dar kbira fil-post. Fiha ġieli kienu jmorru għal ftit ġranet ta' mistrieh. Ahna ma nafux kemm mar hemm iċ-ċekjen Ĝużeppi li kien l-iben ippreferit ta' dik il-familja. Imma żgur li n-nies tal-Qrendi kienu jafu li Ĝużeppi, f'żogħiżtu, hass qawwija go fih is-sejħa biex jaqdi lil Alla bħala saċerdot. It-tagħrif li wasslulna dwaru xi persuni mill-Qrendi hu dwar iż-żmien meta huma rawh jahdem magħhom. Kitba oħra dokumentata tkellimna dwar is-sehem li kelli Gużeppi meta missieru ġie trasportat biex jindifni il-Qrendi.

“Nixtieq Insir Qaddis”

Il-familji nobbli ta' mitt sena ilu ftit kienu jifthu qalbhom ma' ulied il-poplu. Għalhekk, ma jidhirx li n-nies tal-Qrendi kienu jafu li Alessandro, missier Ĝużeppi, ma kienx qed jara vokazzjoni f'ibnu. Imma hu fatt cert li ż-żaghżugh, meta kien digħà ghalaq l-ghoxrin sena, lil missieru u lil ommu baqa' jtenniferhom: “Irrid insir qassis.”

Imbagħad, ġara dak li ma kienx mistenni. Waqt vjaġġ li Alessandro u Ursola għamlu fl-Italja, Alessandro beda ma jħossux f'siktu. Kienu f'Firenze, fejn il-familja kellha xi qraba. Imbagħad, minn Firenze ghaddew għal Ruma, u kien se jghaddu ftit ġranet fil-lukanda kbira *Minerva*. Imma hemm, lilu tah hass hażin u miet malajr. Dan kien fl-10 ta' Jannar 1898, meta ma kellux hlief 49 sena.

Dik is-sena stess, fit-8 ta' Mejju, Ĝużeppi fetah qalbu ma' ommu, u wrieħa li s-sacerdozju kien l-ideal ta' hajtu. Is-sinjura Ursola ma staghħbet xejn, hu tatu kull appoġġ. Il-Baruni Ĝużeppi De Piro, hu missieru, ressaq it-talba ta' neputih quddiem l-Arcisqof Pietru Pace. Il-familja wriet ix-xewqa li Ĝużeppi jintbagħat jistudja f'Ruma, fil-Kulleġġ *Capranica*. It-talba ntlaqħet ghaliex l-Arcisqof Pace pprezentah bhala żagħżugh mogħni b'kull don. Ĝużeppi wasal fil-Kulleġġ ta' Ruma fit-12 ta' Lulju 1898.

Minn Ruma: Rabta mal-Qrendi

Il-Kulleġġ *Capranica* kien wieħed ta' prestiġju kbir. Imma kienet prestiġju ja wkoll l-Università *Gregoriana* fejn De Piro beda l-kors tal-Filosofija u mbagħad dak tat-Teologija.

Fil-bidu taż-żmien tieghu f'Ruma, iż-żaghżugh Ĝużeppi ftakar fil-Qrendi. Fil-knisja parrokkjali ta' dan ir-rahal, il-familja De Piro kellha l-qabar tagħha. Għalhekk, in-nobbli Ursola kienet inkwetata ghall-fatt li l-mahbub żewġha ma ġiex midfun f'dan ir-rahal ghalkemm hu kien miet f'Ruma.

Iż-żaghżugh Ĝużeppi kien f'pożizzjoni li seta' jghin f'dan. Ĝużeppi kelliuh li kien qassis. Dan kien Dun Santin. Fil-fatt, kemm Ĝużeppi kif ukoll Dun

Santin ippruvaw jipperswadu lil ommhom biex ma toqghodx tinkwieta bit-trasport. Alessandro seta' jithalla midfun f'Ruma. Imma, meta rawha determinata, kif jidher minn ittri li hi kitbet lil binha Ĝużeppi, iż-żewġ ahwa għamlu kulma kien possibbli. Għalhekk, fil-bidu tas-sena 1899, madwar sena wara l-mewt, sar it-trasport tal-fdal ta' Alessandro lejn il-Qrendi. Il-qabar tal-familja kien fil-korsija tal-knisja, b'numru 7. Kienu saru xi santi ta' l-okkażjoni.

Fil-Provi tal-Mard

Ġużeppi De Piro baqa' jistudja bis-serjetà. Ma kellux f'mohhu unuri. Imma, kif, fl-1899, kiteb lil oħtu Terezina, ix-xewqa wahdanija tiegħu kienet li: "Naghraf tajjeb ir-rieda ta' Alla, u nagħmilha b'mod perfett."

Għalkemm żagħżugħ li wieħed jistenna li jkun fl-ahjar tiegħu, is-seminarista Ĝużeppi ghadda mill-prova tal-mard. Kien qed ibati b'marda fil-geržuma. Beda jmur ghall-kura għand xi tobba. Qatt ma gerger ghalkemm deher inkwetat. Fil-fatt, hu baqa' xi ftit dghajnejf.

Ir-Rettur tal-Kulleġġ *Capranica* kien xi ftit imħasseb dwar saħħtu. Meta fis-sajf 1899 ġie Malta ghall-vaganzi, lis-seminarista Ĝużeppi, ir-Rettur Coselli kitiblu: "Nitlob għalik halli l-Mulej jindenja ruhu jsahhekk u jqawwix dejjem iż-żejed sabiex jasal il-jum li fih tkun tista' tahdem bla mistrieh fl-ghalqa tal-Mulej u tkabbar fiha kotra ta' frott."

Teoloġija u Gradi Akkademici

Il-bidu tat-Teoloġija hu pass importanti għal min ikun imsejjah għas-sacerdozju. Ĝużeppi ġieli beż-a' li ma jgħaddix minn xi eżami. Għalhekk, hu qatt ma halla l-istudju ghall-ahhar granet. Imma kien qed jgħaddi minn kull eżami. L-inkwiet kien li baqa' jhoss ruhu dghajnejf f'sahħtu. Fis-16 ta' Dicembru 1900, lil oħħġu hu kitbilha: "Jiena mort għand l-ispeċjalista, u dan ikkuran; għandi f'mohhi li nibqa' mmur għandu." Kien qed ibati mill-katarru.

Fl-1901, Ĝużeppi kiseb il-baċċellerat fit-Teoloġija. Imma hu nnifsu stqarr bl-umiltà kollha: "Fl-intelligenza m'għandi xejn speċjali. S'issa mexxejt mhux hażin." Fis-sajf, hu kien qed jiġi Malta għall-vaganzi. B'pass wara l-iehor, hu tela' t-taraġ ta' l-altar. Fl-1901, ma kienx jonqsu hliet is-sacerdozju.

1902: Saċerdot b'Ideal ta' Qdusija

Il-ġurnata mixtieqa waslet. Fil-15 ta' Marzu 1902, Ĝużeppi De Piro ġie ordnat saċerdot fl-Arcibażilika ta' San Ģwann Lateran f'Ruma. Ordnah l-Isqof Cepitelli, Viċiġerent ta' Ruma. Ftit ġranet wara, hu ġie Malta. Iċċelebra l-ewwel quddiesa solenni fit-30 ta' Marzu, fil-Katidral ta' Malta. Dakinhar kien jum l-Għid il-Kbir.

Minn dakinhar bdiet għal Dun Ĝużepp De Piro hajja ta' hidma appostolika kbira. Ghalkemm ma kienx ta' saħħa kbira, il-hidma tiegħu ma qatgħet qatt. Proprju minħabba l-mard li ghadda minnu minnufi wara l-ordinazzjoni ta' mitt sena ilu, hu resaq lejn il-Qrendi fejn għal tliet snin (1904-1907) hadem fil-parroċċa, u kien maħbub minn kulhadd. Kien qed jimmatura fih il-proġett li jagħmel minnu l-fundatur tas-Soċjetà Missjunarja ta' San Pawl.

Hu xieraq li nfakkru dan iċ-ċentinarju minn mindu ġie kkonsagrata saċerdot b'kelmiet li nsibu dwar l-arkivju tal-Kulleġġ *Capranica*. Hu ta' importanza kbira ghaliex, meta nkitbu, De Piro ma kienx xi bniedem magħruf, bħalma kellu jkun iż-żejed tard. Hu żmien meta hu kien wieħed bhal hafna ohrajn. Imma digħi kien jidher li ma kellux ikun saċerdot komuni. Hajtu kienet sejra tkun waħda ddedikata tassew għal Alla, u f'Alla kien se jsib hafna ohrajn. It-tifikra tiegħu li kienet fi żmienu, kienet sejra tibqa' hajja, mhux biss kemm dam jghix, imma wkoll wara mewtu. Hu ma ntesa qatt.

Fl-arkivju tal-*Capranica*, aħna nsibu: "Ġużeppi De Piro min-natura tiegħu hu mixhut biex jaħfer dejjem. Hu twajjeb hafna. It-tifikra li halla f'dan il-Kulleġġ hi għażiżha hafna."

Frida Transport Service

Valletta Office
64, Liesse Hill
Tel/Fax: 2123 0448
9949-7332 / 9949 5671 / 9949 0332